

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Omer Ć. Ibahimagić

POGLED SA PENDŽERA

Za Vitinu, kakve se sjećam

Tamo gdje se miluju i ljube maslina, smokva i šipak,
gdje kulja voda ledena iz topla kamena, disao sam sreću, uživao u ljepoti.
Hrpu sam snovitog napolju kroz pendžere upio
i zamamnog unutra zamislio gledajući svana ih.

Sabah je, hladne stijene tek pomilova Sunce sneno.
Ni horoz se nije javio, propeo na noge i zalepetao krilima
sa podzide nad raštikom i kavadama.
Kapija je zamandaljena,
pendžeri privučeni pa sljubljeni,
stakla su obnoć, iznutra,
od daha dječijeg porosila.
Niz njih vodena špura slazi baš kao da suza niz lice curi.
Tu će crtu toplina polahko, ništa pretvoriti.

Pendžeri su na čardaku ko cvikeri na bijelom licu vremešnog i bjelobrkog djeda.
Nekoć su oni bili otvoreni,
oku momačkom mili, nakićeni.
U velikim saksijama ružmarin, august, minđušica, faslidžan, mušketini,
u škatulama katmeri,
miris lavande po kući plazio.
Do pola okna bi stajala tkanina, uštirkana i gruba,
čista ko snijeg na Ivan-planini.
S pola se staklo činilo nesakriveno i čisto da pogledu amabašništa ne zasmeta(j).

Meni u očima avlija zatvorena u se,
nabijena oblucima šarenim, zida pituranog u boju pilava.
Po njemu se loza, ko hanuma dugoruka, spretno šunjala.
Do vrha, da čuvarukuću lizne i poljubi.
Kraj zida, u čičeklucima opasanim kamenjem u bijelo okrećenim,
habibice, akšamhajr i neven.
Po duvaru sabahčić plazi, stremi i hiti, pendžere grli.
Pećina porađa vodu,
kroz kanale živa voda Vrioštice u Trebižat teče,
bistre kapi se po havi rasipaju i svježinu mufte pružaju.
Tih godina je dragi Bog bisere po Vitini prosipao.

.....
Majku su svi tamo majkom zvali,
majkinu su kuću, već sprva, spalili pa srušili do iznad temelja.
Avlije skoro da niko i ne otvara,
škripe baglama nema pa nema.
Kapije se naherile i urunile, cvijeće sasušilo, u zemlju se stvorilo.
Saksije raspukle uzduž i poprijeko,
škatule crv osvojio, čičekluci zadivljali.

Iz kamenitih ploča korov bahato izbija.
Pećine više ne čuvaju tajne sanjanoga djetinjstva.

Žive je vode manje, u jedan pogled je sažmem.

I Bog, dragi i najveći, više bisere po Vitini ne prosipa.

Ostaje mi samo nada.

Baš kao nekada, donijeću ti najutru jorgovan.

Pogledaj me kroz te velike oči, nasmij mi se njima,

pogledaj me kroz pendžere što se cakle.

Rastvori škure, proburazi me zjenama ko strijelama.

Stvori iskru i vatru raspali, u mene karasevdah udahni.

Nadaji mi ljubavi dok ne sviknem.

Pogledaj me, i preklinjem te, ne udri me demirima!

Napomena: Usmeno predanje koje se kroz vrijeme i nevjeme sačuvalo upućuje da su dobri Mesihovići (porodica moje majke), prije oko 500 godina, po prispijeću iz Eski-Babe u Anadoliji, kratko boravili u kraju kojem su darovali ime (Mesihovina), a potom se, po sopstvenoj želji, nastanili tamo gdje su hladne i bistre vode, gdje se dodiruju smokva, maslina i šipak. Odabrali su Vitinu i Ljubuški.

VRANICA

Kanim dovesti u misli davne i prelijepe dane,
kada se upredala vuna, čibučilo, varilo mlijeko.
Sjećanje me stigne, osvoji, a behar sa grane,
raspuhne i ono malo, premjesti ga, odnese daleko.

Vjetar, ko u pjesmi, prevrelo, za tili čas ohladi,
domišljat poljubi tišak, okruni obližnji vrh.
Urlikne, svije harno stablo, a korijen tek pogladi,
potjera me, ćušne ukraj, snažan porodi srh.

Vranica se presijava, srebri, u sjajne đozluke lovi,
sitne ljude, raštimane, što joj po površi gmižu.
Od nemila do nedraga, ko moderni pustolovi,
užagrenih očiju, pentraju se, u tespah korake nižu.

Raspukne se stijena, otkine, bezoka u provaliju stropošta,
satre i zatre svašta, natkrili, zamuti hladno vrelo.
Uplaši život i okuraži, odnekle donese miris mošta,
u prah se na kraju stvori, sama razbije cijelo.

A mal kad *nad krstom* stanem, okrenem glavu i gledam.
Metne mi gnijezdo u srce, obujmi god na panju.
Vranica zove žustro, do balčaka da joj se predam,
stopim sa njenim adetima, zatomim u njenom imanju.

Napomena: Nadkrstac-najviši vrh planine Vranice, 2112 m n/m

MIJENA

Okrenulo se vrijeme,
oblak do pod šljeme,
došao.

Zašnjirao sam patike,
zbog dobre, stare navike,
pošao.

Krenuo sam uz ulicu,
vjetar je u frulicu,
zasvirao.

Bagrem otpuštao cvijet;
cvijeća me lijet,
dirao.

U kosu upalo pijeska,
miris se vrijeska,
javio.

Oblak je svjetlo utno,
bijel dan u crno,
zavio.

Oči sam namah sklopio,
lijepe mirise popio,
u cugu.

Kišu je nebo stvorilo,
a Sunce potom pretvorilo,

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

u dugu.

Voda je ulicu oprala,
takva se meni dopala,
cijela.

Zemlji je suhoj ugodila,
jedna se ruža rodila
i svela.

Pod Ilinčicom,
nad Tuzlom, 2004.

NEKOPIRATI

STARI NAMJEŠTAJ

Primjerci starog namještaja, u nepravilnim vremenskim razmacima,
presijecaju kontinuitet života, osiguravajući bitno od zaborava.
Oni, neprijeporno je, otvaraju i sehare brojnih, a naizgled nebitnih sjećanja,
povezujući time ukupan slijed stvari u nešto sasna shvatljivo.

Tako tek nehajan pogled na drvo,
nerijetko iskrzano i crvotočno,
kao kakva povlastica,
pokrene zapretene misli iz prošlosti u pravilnu kaskadu.
Nanovo inkarnira zatomljene prapočetke,
čineći ih bliskim i dohvatljivim.
Dajući nekada starim licima boju koja do tada nismo upoznali.

Kupimo li komad *novog*,
nakratko i prividno smo sretni.
Jer, novo je novo.
I svana blista.

Čuvamo ga i lickamo, pokazujemo gostima,
gotovo pa nikada potpuno ne uživajući u njegovoj stvarnoj namjeni.
A starog se namještaja, bar prividno, riješimo,
sve do trenutka kada nas, oštećene od života,
na nekom mjestu gdje je sačuvan,
posve uzme pod svoje.

Dakako, prepustimo se, zarad vlastitog iskupljenja,
sve u nakani da vratimo štih vremena koje je minulo,
sa jasnom željom da bude ponovo prizvano.
Za tren nas obuzme nekakva zagonetna mirnoća.

Baš kao onda kada neki vremešni uljudni gospodin
primi nejako unuča za ruku pa ga, prepun brige,
prevede na drugu stranu daleke i nedovoljno poznate ulice.

Banje, Dubrovnik,
juna 2009.

NEKOPIRATI

TRS (E PROFUNDIS)

Majci

Jednom će jedan vremešan dedo kazat (pa ću ga i ja čut)
da svak spačan za svog vakta treba zasadit mladicu, sačuvat je i u drvo podignut.
I ta će mi se rečenica šćućuriti negdje pod mozgom sve do jednom, a da ni neznam.

.....

Na materi ću, prvi put prije nekoliko godina, oćutit da nije kako valja.
Pobljedila, nestalo šimšira i jorgovana u pogledu, lice išpartale bore, ocvala.
Bolilo me kako odhukuje. Sustigla me bojazan da će nešto poći naopako, po zlu.

Baš će se u to vrijeme, ako me sjećanje služi kakovalja,
počet sušit bajkovit trs loze koji je doskitao za njom s toplog juga
pa se ko postament srodio sa zindan-zemljom bosanskom.
U uši nam je nanosio biserli zvon zemlje humske,
za hladnih dana bi nas pogled na njega zgrijao baš kao i sama furuna u ćošku.
Bio nam blizak i stvaran, poput stvari *za pokuć*,
uz nas prilijepljen, sljubljen čak.
Poput muštikle, sa finim, poput paperja mehkim,
zlatnožutim vitinskim duhanom (na *mravlju nogu* srezanim),
zabodene tu, u bosanskoj crnici.
Najednom je počeo posustajati,
bez valjana objašnjenja *digao ruke* u znak predaje
i kroz vapaj se oglasio:«Eto vas tamo!»

Je li materi šapnuto, je li joj se u san javilo, je li sama nanijetila, nejasno je...
Tek, nešto joj je došlo i posla se, ko da je *oglavu*, primila.

Pazila,

odgrtala korijen koliko se da, neštedimice ga mitila kojekakvim mehlemima,
zalijevala *bučkurišima* i ljekarijama, zagrtala, očima namicala.
Nije mu dala, brinuć se, onakva slaba, da se slab odbije od nje.
Nesmiljeno ga u život vraćala, od ružnog ljepotu pravila
da bi na kraju *starinu*, zašto ne reć i napisat-podmladila.

Kad su mladice šiknule i loza kad je zazelenila
učinilo mi se
da se materi rumen-boja u obraze vratila,
a u njeno krhko tijelo blagotvorni kuvet.
Žena i trs, jedno su drugo u dobro povukli.

Od tada će proći nemalo noći i dana.
Trs je sve manje jedar, a ni mater nije lanjska.
Hvalevrijedan čin sačuvanja je,
ponekad pomislim,
iscjeljujuće djelovao i na nju samu.

Moguće je da su se stvari, jednostavno, dogodile i da nemaju nešto što ih veže.
Može biti da i nije ovako jer sve,
bezbeli, ima svoje razloge.

Meni se čini da je žena, dok je hizmetila lozu, uspjela u nutrini sačuvati
Hercegovinu što je odmicala i bježala od nje.
Ali i sebe u Bosni.
Oboje ih je oblilo i ogrijalo neko novo Sunce, ko peškeš.
Gotovo pa tako i mene jami neka vrst miline
kad upratim novo grožđe dok se rađa,
mater kako je bistra i u kuvetu, kako se smije.

Tek, bivanje se nastavlja.

SVE SE TEŽE SNALAZIM

u poslu napumpanom sujetama,
na mahove *oslobodenom* od zdravog razuma,
logičnih prijedloga i
evidence-based mišljenja.

Nagovorim se da je do mene,
jer je tako, čini mi se, najpoštenije krenuti u raščišćavanje.
Taman se zagledam u zrcalo tražeći pomoć u poznatom licu,
kada me ćušne nečiji *kompleks* i pokuša mi nauditi
kako bih se, ako ništa, bar zehru nasekirao.

Smiješno mi, ali dokle tako?!- upozoravam onog u ogledalu,
dok gledam žive ljude što, ko kameni nišani,
sigurno koračaju u ishod jednak za sve,
mijenjajući ishabana odijela kojima više ne pašu ni sopstveni ofingeri.

ŠTAPIĆ SANDALOVINE

Otvorim li prozor, dim se prema propuhu podešava,
briše se i nestaje u nevidu.

Pritvorim li okno, sljubim li ga, dim o sebi sam odlučuje,
modrim se rubom spram bezboja odvaja.

Od žige koja na kandilj slični nastane,
mater koja ga je okotila-nadjača i proguta.

Ne odaje da je nekada bio žar i ne sjeća ninašta.

Miriše da bi dogorio, stopio se,
iščilio i smiraj u havi pronašao,
sačekao da ga vjetar sa sjevera raspuše,
ostavljajući pamćenje i nadu.

Koliko brzo će se sandalovina trošiti, zavisi puno od nje same.

I kako će se, kroz dim, izgnati iz tankog štapića,
što miruh oko sebe širi.

Tako sve,
dok oslonac ne izgubi,
dok se u prah ne rastoči,
dok joj ne postane tuđ,
dok se, znavijek, ne rascijepe.

Čudesan preobražaj.

Od crna štapića i plava dima,
siv se pepeo rađa.

Zatvorim li oči, izgubim li vidik,
dotaknem neku drugu formu.

Miris što me, poput perzijskog ćilima
cjeliva, obujmi i prožme,

doživim kao vanvremenski.
Sabur nađem.

Zagrljaj, potraje li, čini se da drugačije nije ni bilo.
Ljepota, naime, prevari i mudroga i sijedoga.
Insan se, prosto, začas navikne na dobro.
Tako zaboravi i prenebregne *kako je uvijek na gubitku.*

Te da i život, ko štapić od sandalovine, jednom, ipak, sagori.

NEKOPIRATI

NOVEMBRA

Cigara u pepeljari, prazna rakijska boca,
cipela na nozi, a druga na podu,
pored tebe, u krevetu, nalivena droca,
osušenih usta traži tečnost, vodu.

Kaseta u videu, normalno, «Mušica barska»,
još se vrtiš oko sobe, il ona oko tebe,
duboko u glavi Indija, Brazil, Ostrva Farska,
otići ćeš tamo, potražiti sebe!

Groziš se svog lica u zrcalu jutra,
tješiš se da cura izgleda puno gore,
s kojom ćeš se, čovječe, probuditi sutra,
i možda već popodne *spržiti* na more?

Bijela Drina u džepu, na nogama čarapa nemaš,
lijeno otvaraš oči, bole te, tako im došlo,
sabah-zorom dimiš, jaku kafu spremaš,
dok pogledaš na sat-jutro prošlo.

Tako dani prolaze i život se puni.
«Neka ih, nek prolaze, ja znam šta od života hoću!»-
rek'o si mi davno prije nego:«Cugni!
Spavaću po danu, a hodaću noću!»

Osjetio jesi skoro sve životne stvari,
što daju ti širinu, svu puninu geste,
duševno budi mlad i kad tijelo stari.
Čovjek dušom jeste!

ČUČNO

Vraćao sam se iz varoši, pazarni dan bio.
Posrkao kahvu-mahsuziju, *dvicu i sikterušu* pa kreno.
Polahko, bez srkleta.

Na Malti vidim rođaka iz drugog sela, nevidio ga jače od godinu.
Osušio se, nešto došo tanak ko Salkin parmak.
Počnemo pričat, svojta smo.
Po običaju bi da čučnemo.
On nemore, nakav kakav je, nekako se više presamiti.
Šta ću, ja najvolim čučnut.
Takav sam pravljen.

Malo-malo, eto ti kraj nas i Muje.
Njemu nogu *prebilo* kad je mlad bekrijao.
Spusti se i taj, na jedvite jade. Sad smo na *ravnoj* nozi.
Helem, troje nas na kamari i besjede ne manjka.

Dovaljaju se i oni blizanci iz Đulića što su ko jaje jajetu.
Primakoše se, trbušasti, škembavi, zadihani.
Zamal da ne čučnu. Othuknu pa puste avaz.
Divan i po, pošteno je kazat.
Umal pa teferič!

Vrijeme ne stoji.
Otegne se priča i na gujavicu počne ličit.
Hoćemol-hoćemo!

Oni ustadoše, a i ja nakastio.

Kvrčne nešta u koljenu, spopade me slabost, klonu noga.

Strnu od pola.

Opet bi da se osovim, al koljeno ko da nije u mene već u drugog.

I ne *sluša*.

Da mi nebi rođaka i ahbaba, *hafifnih* kakvi jesu, ja bi vječno čučec osto.

Tako mi i treba kad se hoću rugat!

Sad stavljam gavez da izvuče tegobu.

Šta ću, hećim reko!

Dosad nije zgoreg.

I više čučat ne mislim.

Jok.

Nemam sto koljena već dva.

Ih, da su i dva!

OBIČNE RIJEČI

Kako si?

Hvala ti!

Dala si sve od sebe!

Dobar dan!

Bujrum!

S tobom se osjećam ugodno!

Volim te gledati!

Drago mi je što si tu!

Lijepo se smiješ!

Izvini!

Obične riječi ne primjećujemo jer smo obnevidili,
ne čujemo ih kada smo zaglušeni.

Previdimo ih u sljepočama i bukama života,
olako zaboravimo na njih,
uvjereni kako su one doista obične.

Zaželimo da nas miluju tek pošto se osjetimo bespomoćnim.

Potrudimo se prizvati ih ne bi li se sjedinili.

Odrođeni, nažalost, samo ponekada uspijemo.

Igra običnih riječi je ponavljajuća, ali svaki put različita.

One plešu po duši poput pitomog vjetra na uspavanoj površi vode.

Odzvanjaju u posvemašnjem mraku i dopiru do udaljenog srca.

Njihova toplina krši studen nataloženu u godinama površnosti.

One najviše nedostaju kada nema nikoga ko ih zna izreći
a da nijedne ne izgovori.

Ili onda kada u gomili ljudi doživimo nadnaravnu samoću
jer nema nijedne osobe koja bi ih trebala razumjeti.

Obične riječi obično šute.

NEKOPIRATI

ARS POETICA

Prođi iznova, *slovodobitno*, glavom i olovkom,
kroz najnovije izdanje rječnika vlastitog mozga
i pokušaj na pergameni,
u amalgam dobra,
sljubiti dotad nesastavljeno u razumljivo.

Učini, potom, jasan iskorak od svega,
pa sa strane, uz primjetan odmak,
sagledaj nije li plošno, je li se dalo bolje?

Zatreperi li ti srce,
zaigra li ti damar,
ne premišljaj i ne dvoji.

Dobru si pjesmu istkao.

A kritičarima ostavi da te pokušavaju
ogoliti i ukalupiti,
pohvaliti ili nagrditi,
te tako možda naslutiti razloge,
za posao u kojemu su olovka i papir,
tek, najlakši od svega.

Zidine, Konjuh, 1999.

IMA JEDAN DUD

Haran je, ljudi moji, taj dud, na prstohvat od Šarene džamije!
A s kim god bi o njem da besjedim, ne zna za njeg i blijedo me gleda.
Neko će mislit da je to opsjena.
Bogme nije, jer ja znam.

Pod trošnom je kućom. I crn.
Otkad ga pamtim-ne pamtim.
Samo mi se čini da je tu, ko rukom udjenut, dugo već.
Raspet nad tarabom načurenom uz sokak.
Umalo pa utefteren.

Namečio sam se. Uz svake nove plodove bi se nas dvojica sastali i ašikovali.
Biće da su me noge same nosile. To mi je ištah i merak stvaralo.
Privukao bi se podanj i gledao.
Jednim okom u krošnjju nagizdanu, a u ohrdane pendžere okom preostalim,
nećel ko provirit, prikazat se i podviknut.
Prežo i brstio ko čivit modre plodove-medne patrljke što su ko džakovi visili sa grana.

Prošle su godine, a ja opet, samo urijetko, tamo navratim.
Sjeti me i vrati.

.....

Puše vruć vjetar, liže i grije asfalt. Čujem ezan i brojanje sa tombole.
Berem dudove, halapljivo ih jedem, pljuckajuć drške, poneku i progutam.
Malo-malo pa gledam u njih, ko u *velike*.
Punim se, obojavam, unutra i svana.
Ne pomogne ni voda sa džamijske česme.

U kuću se, predveče, ukradem.

Ko čivit usne i tamne fleke po atlet-majici, bermudama i tenama,
materi i ocu, bolje od bilo kakvih riječi objasne,
gdje me je skitanje odvelo,
dokle sam taj dan dobacio
i koju sam vočku orobio.

Vadim se biflajući da sam pitao domaćina

i da nijednejedine grane nisam slomio.
Otac me namah pomiluje po kosi i nasmije se.
Išareti pa šapne majci: *Dobar je, nije činio haram!*
Ja se načinim da nisam čuo ni slova,
a i slijepcu je jasno da sam se provuko kroz iglene uši.
Dok se poslije sapunjam i perem, sve onaj dud pred očima.

Poraslo se. Slike zapamtio, riječi porijetko.
Samo mi ono očevo *haram* i danas-dan u glavi.